

Pressbild. Foto: Region Örebro län

Utan skattehöjning minskar vår tillgång till sjukvård

Publicerad: 26 november 2023

Författare: LindeNytt Redaktion

INSÄNDARE/DEBATT: Sveriges 21 regioner räknar under nästa år med ett underskott i sina budgetar på sammanlagt mellan 20 och 24 miljarder kronor. Regeringen har föreslagit att de generella statsbidragen förstärks med 10 miljarder kronor. Dessutom ytterligare 6 miljarder kronor i riktade bidrag. Likväl fattas det pengar.

Även i USA saknas pengar till vården. Men där drabbas den enskilda medborgaren på ett annat sätt. Visserligen har många sjukvårdsförsäkringar via sin arbetsgivare. För de med låg inkomst och för vissa äldre finns något som heter Medicaid respektive Medicare. Men ofta räcker det inte till. Cirka 40 procent av de vuxna har skulder för sin sjukvård. Den uppgår sammanlagt till 100 miljarder kronor. Många tvingas på grund av denna skuldsättningen lämna sina bostäder. Flera har inte råd att sända sina barn till

utbildning på högskolor.

De förändringar av sjukvårdens organisation i den norra länsdelen som nu föreslagits är enligt den Utvecklingsplan för hälso- och sjukvården som lämnades till Hälso- och sjukvårdsnämnden den 19 oktober i år. Den ansvarige för planen har ett års utbildning i Managing Health Care Delivery vid Harvard Business School i USA. Utbildningen syftar till att ge kunskaper i att designa och styra framgångsrika organisationer. Jag tycker personligen att vi i Region Örebro län ska betacka oss för den modell för sjukvården som gäller i USA.

Oavsett hur vi finansierar vården är således kostnaderna både hos oss och i USA större än betalningsförmågan. Genom att vi i Sverige i huvudsakligen bedriver sjukvården tillsammans inom regionerna är skulden kollektiv. Men i ändan måste vi tillsammans betala för vården. Sedan mer än 40 år har vi i vår region varit i samma situation flera gånger. Vi har klarat upp det tillfälligt men snart hamnat i samma situation igen. Så varför blir det underskott?

All personal har ökat i antal. Om vi håller oss till legitimerade läkare var antalet i Sverige år 1950 fem tusen. 2021 fanns det femtio tusen yngre än 65 år, det vill säga i arbetsför ålder.

Personal kostar pengar. Många hävdar att vi har för många hyrläkare. Det kostar extra. En del menar att vårdens administration har expanderat för mycket.

Min personliga uppfattning är att kostnadsexpansion i första hand beror på den fantastiska medicinska utvecklingen. Mycket har hänt sedan jag började min kliniska utbildning i början av 1960-talet. Med bilddiagnostik och laboratorieprover kan vi sätta diagnoser med en precision som då var omöjligt. Vi har fått en mängd bra mediciner. Kirurgin har gett oss helt andra möjligheter än tidigare. Vi kan behandla proppar i blodkärl i både hjärta och hjärna. Vi kan sätta in proteser och vi kan transplantera organ. Även till synes enkla hjälpmedel som rullatorer fyller en stor funktion, men kostar. Sjuktransporterna har genomgått en fantastisk utveckling.

Jag tror att ytterst få av oss är villiga att vid sjukdom eller skada avstå från utredningar och behandlingar som vi vet kan leda till bättre hälsa och levnadsvillkor? Men då måste vi också vara villiga att betala.

I Region Örebro län är det liggande huvudförslaget att kostnaderna ska minska genom att delar av befolkningen erbjuds sämre tillgång till vård än andra. Medborgare som bor norr om Mogetorp frånges sitt lasarett. De hänvisas vid sjukdom och skador till långa resor dygnet om. Glöm det! Regionskatten ska höjas med 75 öre. Det är bra, men

otillräckligt. I de flesta fall vet vi inte hur vår hälsa kommer att utvecklas. Därför är vår kollektiva försäkring via regionerna den enda som kan ge en rimlig trygghet för oss alla. Det klarar vi inte utan en höjning av skatten. Då säger flera att vi får en orimlig sänkning av vår personliga standard. Den är låg för många redan i dag. Att mäta levnadsstandard är svårt. Om vi ser på bruttonationalprodukten (BNP) så har den sedan 1970 ändå stigit med i genomsnitt 2,1 procent per år. Men visst måste vi vara observanta på att enskilda kan behöva ett extra stöd.

Men en skattehöjning är i längden meningslös om vi inte samtidigt ställer om till en mer effektiv organisation och bättre styrning av sjukvårdens ekonomi. Dessutom behöver skolan och försvaret mer pengar! Så är det.

Ingemar Engstrand
Pensionerad läkare

Källa: LindeNytt.com

<https://lindenytt.com/nyheter/utan-skattehojning-minskar-var-tillgang-till-sjukvard/>